

Seksualinis smurtas

Seksualinis smurtas apima visas priverstinio lytinio akto formas. Seksualine prievarta yra laikomas bet koks lytinių poreikių tenkinimas su kitu asmeniu prieš šio valią. Seksualinis smurtas – tai fizinės ar emocinės kančios, sužalojimas, panaudojant jėgą, tai prievartinis asmens laisvės suvaržymas, stipriai veikiantis normalią egzistenciją. Naudoti seksualinį smurtą gali ir visiškai svetimas asmuo, tačiau dažnai smurtautojas būna partneris, šeimos narys ar kitas aukai pažįstamas žmogus.

Naudojant seksualinį smurtą asmuo yra paverčiamas objektu, daiktu, seksualiai smurtaujant išskyla tam tikras pavojus gyvybei ir sveikatai (fizinei ar psichinei) – nuo nežymaus iki labai akivaizdaus.

Tarp suaugusiųjų ir lytiškai brandžių porų, kurių amžius – daugiau nei 21 metai, seksualinio pobūdžio veiksmai turi vykti abipusiu, sąmoningu, nedarant spaudimo sutarimu. Viskas, kas daroma prieš asmens valią, turi būti traktuojama kaip seksualinis smurtas.

Ypač svarbu atkreipti dėmesį į seksualinį smurtą prieš vaikus, kai grubiai pažeidžiamos vaiko teisės ir jo orumas, nes mažamečiai patys apsiginti negali. Seksualiniu smurtu prieš vaiką laikoma:

- vaiko amžiui netinkami vaizdai, žodžiai, patirtys;
- vaiko tvirkinimas;
- vertimas vaiką tenkinti lytinius poreikius;
- vaiko žagininimas.

Svarbu pažymėti, jog bet kokie seksualinio pobūdžio veiksmai su nepilnamečiais (ypač su mažamečiais iki 16 metų), taip pat lytiškai nebrandžiais asmenimis iki 21 metų yra laikomi seksualiniu smurtu.

Seksualinio smurto nusikaltimai neturi senaties termino, tad kreiptis dėl pagalbos, seksualinio smurto išaiškinimo bei teisėtos žalos atlyginimo raginama nuolat, nepaisant laiko, kada buvo patirta seksualinė prievarta.

Kaip atpažinti seksualinį smurtą?

Suaugęs, lytiškai brandus asmuo yra atsakingas už susilaikymą nuo seksualinio smurto bei kito asmens išnaudojimo. Jums reikėtų kreiptis pagalbos, jeigu esate atlikę:

- prievartinius seksualinius nepageidaujamus veiksmus (paprastai pasikartojančius ir likusius be atsako);
- seksualinius užpuolimus;
- nepageidautinus seksualinio pobūdžio žodinius ar fizinius veiksmus;
- intervenciją į lyties organus, išangę ar bet kurią aukos kūno dalį lyties organu, daiktu ar bet kokia kita kūno dalimi naudojant jėgą, prievartą, bauginimą arba pasinaudojant tuo, kad asmuo negali duoti sutikimo;
- asmeninių žmogaus ribų peržengimą (tikslingai pažeidžiant šias ribas);
- seksualinį ignoravimą siekiant nubausti;
- kito asmens vertimą žiūrėti (ir kartais imituoti) pornografiją.